

Председница Хелсиншког одбора за људска права у Србији Соња Бисерко за Дане говори о ревизији тужбе БиХ против Србије, те односима Додика и Вучића

Да ли ће БиХ покренути поступак ревизије тужбе против Србије за геноцид пред Хашким судом?

- Чињеница да се то питање покреће свега петнаестак дана пред истек законског рока буди сумњу да је Босна и Херцеговина заинтересована за обнову тог процеса. Иако Хашки суд није дозволио обелодањивање докумената који су у том смислу били релевантни, докази о умешаности Србије у рат у БиХ нису спорни. Упркос томе, бошњачки део политичке елите у БиХ и даље вага, иако је ревизија судског поступка, по мом суду, њихова и морална обавеза.

Зашто се бошњачки политичари двоуме?

- Понекад делује да све три стране у БиХ имају неку своју рачуницу, да једни другима непрекидно чине одређене уступке. Нарочито се то односи на Србе и Бошњаке, између којих се води политичка игра са циљем да се под контролом држи искључиво властито "двориште".

Важна битка

Са друге стране, чини ми се да ни у првом судском процесу бошњачка страна није била довољно заинтересована за тај поступак, верујући да ће све моћи да се заврши без њеног претераног ангажовања. Напросто, олако су се ослонили на подршку међународне заједнице коју су у то време имали. Међутим, показало се да, чим се пређе на терен права, све постаје неупоредиво озбиљније и компликованије. Уосталом, српска страна је, уложивши огромни и материјални и правни капитал како би коначна пресуда изгледала управо онаква како данас изгледа, показала колико је то за њих важна битка.

Ипак, у пресуди се каже да Србија није спријечила геноцид...

- У овдашњим интерпретацијама тај се део пресуде намерно занемарује. Нажалост, таквој пресуди допринео је и договор тужитељице Царле дел Понте и Горана Свилановића, у то време министра спољних послова СРЈ, који су се сагласили да би достављање доказа о умешаности Србије у рат у БиХ угрозило српски национални интерес. Царла дел Понте је тај “аргумент” уважила, верујући да ће, правећи уступке Београду, Србију обавезати да јој испоручи Слободана Милошевића, Ратка Младића и Радована Караџића. Јасно је да таква политизација права и судског процеса има веома лоше последице.

Какав је “национални интерес” сакрити улогу Србије у рату у БиХ?! Зар таквим “аргументима” Свилановић није цио српски народ идентификовао са Милошевићевим, Караџићевим и Младићевим злочинима?

- Јесте. Али, није то био аргумент Горана Свилановића; реч је о интересу државе Србије. Српска политичка и интелектуална елита, наиме, никада није била спремна да до краја призна злочине које је Србија починила у ратовима деведесетих, да их јасно осуди, да се дистанцира од ратне политике Београда, верујући да би тиме, по њиховој оцени, и сама држава била доведена у питање. Уосталом, сетите се да се у одбрану Србије од одговорности за геноцид у БиХ била укључила готово сва правна, чак и она либерална елита, која је својим саветима или на друге начине помагала да Београд буде ослобођен директне одговорности. Наравно, у све су се умешали интереси великих сила, које никада неће дозволити да међународно право буде једнако за све државе. У сваком случају, одлуком Међународног суда правде за геноцид осуђено је искључиво политичко и војно руководство Срба из БиХ, што не само да није истинито и праведно - понављам, умешаност Београда није спорна - него се и спречавају помирење и нормализација односа унутар саме БиХ. Поред тога, наведена пресуда соколи Београд да не одустаје

од свог стратешког циља, а то су осамостаљење РС-а и његово припајање Србији. Тој би се држави, видимо последњих месеци, поред дела БиХ, придружиле и Црна Гора и део Косова. Позивајући се на текст бившег британског дипломате, Милорад Додик је, у новогодишњем интервјуу за један београдски таблоид, говорио управо о тој држави, односно о новом прекрајању граница на Балкану. Ова идеја је добила велики простор у јавности пре свега захваљујући Русији, чији је Милорад Додик директни експонент.

Српски члан Председништва БиХ Младен Иванић каже да неће бити рата, биће инцидентата.

Sonja Biserko

Некајте, шта те значи? Ко ће те инцидентима контролише? Зар управо "инцидентима"ису почели и ратови деведесетих?

**BIH MORA OBNOVITI
TUŽBU PROTIV SRBIJE**

Узгред, осим што Додик свој национализам и напјеру да дестабилизује БиХ исказује директно, док Иванић се у Србији изјављује тако директно, дади толико брутално, по чему се ова двојица политичара заправо разликују, имајући на виду да Иванић је Додику покушао да се супротстави преко борбе против корупције и криминала. Међутим, схвативши да од те битке нема много вајде, Иванић се вратио на увек сигурну карту - на национализам. Одлуком да упркос ставу Уставног суда БиХ 9. јануара построји војску у Бањој Луци,

српски члан Председништва који је и у Сарајеву и у међународним круговима једно време имао доста добар статус, одлучио је да са Додиком уђе у битку око тога ко је већи Србин. Што све заједно показује да је разлика између ове двојице бх. политичара веома танка.

Како Вам изгледају лични односи Милорада Додика и премијера Александра Вучића?

- Вучић очито жели да у јавности остави утисак политичара који се строго држи Дејтонског споразума: подржава РС, али и територијални интегритет БиХ. За разлику од Томислава Николића, на пример, који понавља да је БиХ неодржива. Иако би то лично можда и волео (питање је да ли је Вучић, такав какав је, икада Додику опростио подршку и помоћ коју је овај 2012. пружио Борису Тадићу као кандидату за председника Србије), српски премијер и даље нема снаге да са Додиком дефинитивно прекине.

”Адекватна компензација”

Можда и зато што веома добро зна да цео блок на чијем је челу, укључујући и добар део опозиције, заговара отцепљење РС-а од БиХ и припајање Србији, што би била “адекватна компензација” за изгубљено Косово. Та политика је толико чврста и доминантна да је Вучићу тешко да то коначно пресече. Уосталом, знамо како су пролазили политичари у Србији који су кроз историју покушавали да се окрену од политике територијалних претензија према другим државама.

Мислите да је Додик тога свјестан?

- Додик свакако осећа Вучићево колебање и пошто са премијером Србије ипак нема тако близак однос какав је имао са Борисом Тадићем, настоји да нађе алтернативу...

Какву алтернативу?

- По ономе што знам, у изборима за председника Србије Додик за сада још тајно подржава свог старог пријатеља и партнера Вука Јеремића.

Додик у интервјуу за ТВ Прва каже да индиректно подржава Николића...

- Додик схвата да су председнички избори за Србију веома важни, зато се и меша. Друго, зар сам Томислав Николић није најавио да ће, ако не добије подршку Александра Вучића, подржати Вука Јеремића? Што није чудно, будући да је, понављам, реч о корпусу који је под утицајем Москве. Нажалост, Русији је дозвољено да пружа отворену финансијску, пропагандну и логистичку подршку политичарима који су спремни да се, зарад својих интереса, играју ватром и да дестабилизују регион.

Са друге стране, чињеница је да ЕУ, упркос напорима, није успела да направи довољно јаку архитектуру на простору западног Балкана, што је Русији, која из својих интереса подупире српски великодржавни пројекат, омогућило да изазове становите турбуленције у Македонији, у БиХ, на Косову, као и у до сада најстабилнијем друштву на Балкану - у Црној Гори. Дакле, јасно је да је циљ Москве да помоћу својих политичких експонената направи нови украјински сценарио. Пример је оно што се догодило у Подгорици на дан избора.

(Дани)